

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közölendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Egy pár szó K.-Vásárhelyről.

K.-Vásárhely, 1882. május 15.

A „Nemere“ 36. számában H. ur Kézdi-Vásárhely és Bereczk rendezett tanácsu városokról elmélkedvén, csodálatra méltó járatlansággal értekezik K.-Vásárhely közigazgatási viszonyairól; feljajdul anyagi nyomorúságain s végre határozatilag kimondja, hogy e város a bukás szélén áll.

Szükségesnek látjuk egy kissé foglalkozni e kérdéssel egyfelől azért, hogy bebizonyítsuk azt, hogy H. ur jóvendőlése még korai s hogy állításai nem felelnek meg az igazságnak, másfelől azért, hogy az olvasó közönség alaposan értesülhessen ugy Kézdi-Vásárhely állásáról, mint azon akadályokról, melyek haladásának útjában állanak.

Vegyük rendre e jeles cikk tételeit.

Czikkiró ur beszél lidércnyomásról, mely e városra nehezedik, botrányos rendtelenségről, melyek minduntalan megtorlásra hívják fel a közbizottságot, felsőbb rendeletekről, melyeknek a tanács ellene szegül, adórestáncziákról, tanítók panaszairól stb. Azonban ezen vádak nagy része légből kapott és nélkülöz minden alapot. Mikor történtek azon botrányos rendtelenségek? Minő felsőbb rendeleteknek szegült ellene a tanács? — nehezen tudná megmondani czikkiró. Miért nem hoz fel konkrét eseteket, ha mindent olyan jól tud? Ha az elmúlt években beállott iparpangás miatt voltak adórestáncziák, azért még nem lehet „pereat“-ot mon-

dani egy város felett. Ezen adóhátrálékok nem is olyan nagyok s még kisebbek lennének, ha az adófelügyelő végre-valahára leírásba hozná azon adótételeket, melyeknek felhajthatatlansága nemleges záloglási jegyzőkönyvekkel igazolva van s melyek mégis évről-évre mint adóhátrálékok vezetettek.

A községi tanítók helyzetén is segítve van. A város egy bizonyos jövedelmi ágat biztosított a tanítók fizetésének fedezésére, melyből az iskolai pénztárnok havonként rendszeren kiszolgáltatja a fizetéseket, úgy hogy ezért a jelenben aligha merült fel a tanítók részéről panasz. Történt régebben, hogy a tanítók egy pár hóig nem kaptak fizetést, de ez megtörtént az országban más városokban is. Ha H. ur figyelemmel kísérte a hazai sajtót, láthatta akár-hányszor, hogy gazdag és népes magyarországi városok nem tudják tanítóikat fizetni. Mindig fordulhat elő egy városnál, hogy szükségleteit nem tudja azonnal fedezni, a nélkül, hogy gondatlansággal vagy képtelenséggel lehetne vádolni ezért előjáróit.

A megyerendezéssel az adminisztrációra szükséges kiadások, a községi iskolák fenntartási költségei, a város adója, mely 400 frtról 1700-ra emelkedett, az ugynevezett kapitányi szállás megvásárlása iskolai célokra s egyéb égetően szükséges kiadások súlyos teherként nehezettek e városra s miután jövedelmei nem emelkedtek, önként következik, hogy a város adósságba me-

rült. Ezen adósság az 1877. évben 17620 frtot tett ki, s daczára annak, hogy jövedelmei nem igen emelkedtek, takarékoság mellett ott állunk, hogy ezen adósság ma már 14695 frtra redukálva van.

Hol van tehát az ok, miért „Kézdi-Vásárhely ma gazdasági tekintetben a bukás szélén áll“? Mikor egy ily virágzó város 14 ezer frt adóssággal bír, ép oly távol áll a bukástól, mint H. ur ezikke az igazságtól. Minden nagyolás nélkül kimondhatjuk, hogy Kézdi-Vásárhely az utóbbi években nem súlyodt, hanem előre haladt s H. ur óbégatásai s szomorú sejtelmek egyáltalában nem bírnak alappal. Köszöni e város czikkiró szíves részvétét, de nem instál belőle.

Kézdi-Vásárhely város fizető képessége napról-napra emelkedik. Az új vám-tarifa, daczára a megye ellenzéseinek, a miniszterium által meg lett erősítve, miáltal a városnak 2—3 ezer frt jövedelem-emelkedéshez van kilátása; erdeiből, melyek eddig nem igen valának értékesítve, az ujonan elrendelt favágatás és elárúsítás által szintén várhat 1000 frtot; a korcsmárlási jog rendezése folyamatban van s valamikor csak véget ér, s akkor ez a város részére ismét egy új jövedelmi forrás lesz, melylyel egy folyó szükségleteit fedezni, mint a szükséges beruházásokat megtenni képes leend.

Tagadhatlan, hogy Kézdi-Vásárhely nem halad annyira, mint azt egy ily virágzó iparral és kereskedelemmel

biró várostól várni lehetne; ennek pedig az az oka, hogy a megye egy tekinteti e várost, mint mostoha gyermekét, melynek nemcsak nem ad, hanem azt is szívesen elvenné tőle, a mije van. Minden felterjesztés, mely e város vagyoni emelkedését czélozta, mindeddig kedvezőtlenül lett elintézve, s ha aztán nem mentek úgy a dolgok, a mint kellett volna, a hibák vétkekként, a vétkek bűnökként kürtöltettek a nagy világban. A várost elnyomták s aztán kimondák a sententiát, hogy veszni indult. Pedig nem úgy van. Kézdi-Vásárhely napról-napra halad s a törvények oltalma alatt haladni fog, míg oly szorgalmas, vagyonos polgársággal bír, s erősen meg vagyunk győződve, hogy az oly nagy előszeretettel ápolt „alföldi ábrándok“ sohasem fognak megvalósulni s e városban sohasem fog szolgabíró parancsnokolni.

Felföldi.

A képviselőház máj. 9-én kezdte meg az osztrák-magyar vámtérület általános vámtarifájáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A vitát Baross Gábor bizottsági előadó nyitotta meg nagy alaposággal elmondott beszéddel, kimutatván a javaslat előnyeit és várható pénzügyi eredményének fontosságát. Utána Gaál Jenő (világosi) hosszas beszédben a vámtarifa ellen nyilatkozott. Hasonlólag nem fogadta el a javaslatot Madarász József, indítványt nyújtván be a külön vámtérület felállítására. Ezután Hegedűs Sándor szólott a javaslat mellett, mely után az ülés véget ért.

*

A „Székelyföld“ tárczája.

Boeskor Mihály.

1814—1882.

Alig egy éve, hogy megnyílt az alföldi sir Csikmegye egyik jelesének s ma újból a somlyói kriptá egyik fülkéje lett őrző helye egy másik nagy emberünk porainak. Boeskor Mihály, a klasszikus műveltségű férfi, a puritán jellem, az éles szónok, a régi magyar jog legavatottabb ismerője, az egykori híres ügyvéd, nincs többé! A nehéz időkben kipróbált hazafi megértéseihez. A tér, hol működött, sokkal szűkebb volt, hogysem neve az egész országban hangozhatott volna; lelkét nem övezte ugyan a lángelmék világító sugara, de vétenék az igazi kegyelet ellen, ha azok közé számítanók, kik osztotva mindnyájunk közös sorsában, az elporladásban: csak az anyagot gyarapító hamvaikkal jelzik, hogy ime, ők is élő lények voltak. Boeskor Mihály nem tartozott az egészen mindennapi emberek közé s kiérdemelte eléggé, hogy néhány sort szenteljünk emlékének.

Született Cs.-Szentkirályon 1814-ben. Tanulmányait a csiksomlyói és a kolozsvári lyceumban végezte 1837-ben, a mikor a

marosvásárhelyi kir. táblához cancellistának esküdvén fel, a gyakorlati idő kitelével 1841-ben ügyvédi oklevelet nyert. Összeköttetései magas állásu egyénekkal nem voltak; vagyonnal pedig, melylyel imponálhatott volna, nem bírt. Az egyszerű születtől származott ifjú csak tudományszomjára és munkaszeretetére támaszkodhatott. 1841-ben Kolozsvárrt ügyvédi irodát nyitott s rövid időn a legkeresettebb ügyvéd lett. Az 1848—49-ki szabadságharcz őt is a csatákra szólította s mint nemzetőr-százados, karddal kezében küzdött végig a nehéz időkben. A szabadságharcz lezajlása után ügyvédi irodáját Kolozsvárrt újból megnyitotta. Kevés ügyvéd volt, kit oly rövid időn a közbizalom annyira felkapott volna, mint őt. De bármennyire kedvelt egyéniség s keresett ügyvéd volt is Kolozsvárrt: nem tudott ellenállani honvágyának s azért a szülőitől örökölt kevés birtokhoz a somlyói gr. Mikes-féle birtokot saját keresményéből megszerezvén, 1853-ban Csikba visszatért. A képzett, fiatal, munkabíró és munkaszerető ügyvéd itt is tárt karokra talált. 1854-ben megnősült. És itt kezdődik az ő tulajdonképeni szereplése. A szabad szó emberét, az igaz hazafit sem a sötét korszak gyűlöletes példái, sem a csábító ígéretek

nem voltak képesek elhallgattatni. A független Magyarország volt eszményképe, s azokat az elveket, miket a forradalmi kor oly mélyen bevéselt lelkébe, hirdetni nem szűnt meg soha. Nemcsak, de házának ajtója nyitva volt azok előtt a rokonérzelmű hazafiak előtt, kik leszorítatva a közleveníkenység teréről, a társas életben keresetek enyhítő balszámot; terveztek s készen voltak az alkalomra, a megújuló küzdelem esetén újból megragadni a kicsavart fegyvert. Nálá lett megbeszélve minden, a közügyet érdeklő eszmé; innen indult ki minden kezdeményezés s az ő tüzhelye s annak feje volt központja a megye értelmiségének. Ily előzmények után nem volt csoda, hogy a közbizalom 1861-ben a megyei ügyészi állásra emelte, melyről azonban rövid néhány hó múlva kartársaival együtt hazafias kötelességének tartotta lemondani. — Befolyása a megyében sokkal nagyobb, szava a közvélemény előtt sokkal nyomatékosabb volt már ekkor, hogysem elkerülhetette volna a Schmerling-kor embereinek figyelmét. Administratori állással kínálták meg, mit azonban a hazafias elveket nem népszerűsítő, de erős meggyőződésből valló férfi megvetőleg visszautasított. Megmaradt továbbra is elvei mellett, a hazafias

gondolkodásnak tisztelete- és az opportunizmus kaczájától kísértetve.

Az 1863-ki szebeni tartománygyűlésre Felsőből képviselővé választották; de oda be nem ment.

1867-ben újból megyei ügyészé választották, mit egész 1876-ig viselt, a mikor ez állásról lemondott. Engednie kellett a más elvek által mozgatott közvéleménynek.

Ez a kényszerűség fájt a megboldogultnak, kinek lelkét most már a világfájdalom fogta el. Nem csoda. A római klasszikusoktól táplált s azok minden sorát átértett szív nem lehet elégedett a mai kor szellemével. S mi, kik annyira beletaláljuk magunkat az új viszonyokba, mosolylyal kísértük fájdalmát s neveltünk a tiszta lelken, mely nem tud kibékülni a körülményekkel. Utilitarizmusunk nem enged megértenünk a mythoszi kor hazajáró lelkét.

Most nincs többé. Sirját az unokái kossorozzák csak meg, szobrot nem emelnek neki az utódok s képe nem fog függni a megye gyűléstermében. Pedig életéből, jelleméből tanulhatnának az unokák, mint kell önzetlenül szeretni a hazát s mint kell az erős jellemnek szilárdan állani minden csábítások és ígéretek daczára elvei mellett.

Nyugodjék békével!

(m.)

A képviselőház május 10-én folytatta a vámtarifa tárgyalását, s mint első szónokot, nagy érdeklődéssel halgatta meg Apponyi Albert gróf beszédét, ki indokolta, hogy miért tartja szükségesnek a kormány előterjesztését nemcsak egyszerű szavazatával, de felszólalásával is támogatni, s ezután kifejtette, hogy a javaslat irányzatát, mely szerint az ipar-érvámok mellett agrár vámok is létesítenek, a jelen körülmények között helyesnek tartja. A beszédet a ház nagy többsége élénk helyesléssel fogadta. Utána Helfy Ignác szökött Madarász ellenindítványa mellett, majd b. Kemény Gábor kereskedelmi miniszter emelt szót. Hangsúlyozta, hogy a vámtarifa nemcsak az osztrák és magyar állam közötti compromissum, hanem compromissum az összes termelési ágak között is, a melynek nem lehet minden egyes tételét latra vetni, hanem az általános főbb szempontokból kell megítélni. Az iparfejlesztés szükségére utal, s Gaál ellenében kimutatja, hogy az az ut a helyes, a melyet a kormány követ.

Győry Elek Madarász indítványa mellett szökött, míg Desseffy Aurél gróf Apponyival polemizálva, előadta aggodalmait a javaslattal szemben, s végül György Endre nyilatkozott a javaslat ellen.

*
Irország nem akar békét, hanem harcot. Nem akar egyezséget, hanem szakadást, — akar forradalmat! Ezt adták tudtára Gladstone kormányának, gyors és rémületes módon válaszolva a kibékülési politikára. Cavendish lord, az új államtitkár és Sir Thomas Burke ugyanis e hó 7-én Dublinban meggyilkoltattak, oly borzalmas módon, mely Anglia népeivel együtt az egész művelt világ felháborodását idézte fel, s valóban ez a gyilkosság évszázadok óta a legborzasztóbb s Irland becstelenségére szolgál. — A Gladstone-kormány ingadozó magatartása véres gyümölcsöt érlett. A mint azt előre látták, az engedékenység, az elfogottak feltétlen szabadon bocsátása csak arra szolgált, hogy a liga bátrabban lépjen fel és újabb véres kihágásokat kövessen el. Irland — ezt a beavatott politikusok mondják — agrárius engedményekkel ma már nem lesz csillapítható, ott a nyílt forradalom ütötte fel fejét s pedig nemcsak az agrár ügyek tekintetében, de az Angliához való államjogi viszonyt illetően is. Gladstone, ez ma már kétségtelen, nem lesz képes az anarchiát legyőzni, s olyan balsiker előtt áll, a minőt angol kormány eddigelő még soha fel nem idézett. — Az írek külön irlandi parlamentet, saját flottát, külön hadsereget és Angliától teljesen különálló kormányzati függetlenséget követelnek. Itt lehetetlen az alku. Ilyen követelésekre az angol nép annyival inkább fog véres választ adni, mivel azok elérésére oly hallatlan büntetéseket követnek el. — A két meggyilkolt férfi Gladstone ingatag politikájának áldozata, s alig fér kétség hozzá, hogy május 7-ke végzetes lesz Anglia történetében és a véres gyilkosság megfogja rázni Angliát s kiszámíthatatlan politikai következményeket vonand maga után.

*
Hová lett a pénz? A „Függetlenség” folyó hó 2-iki számában „Egy kérdés Andrassy miniszterségi idejéből” felirattal egy közleményt hoz, mely szerint a romániai kormány azon fegyverekért, melyek az 1859-iki osztrák-olasz-francia háború idejében a magyar emigráció céljaira Romániába, Erdély határszéléhez szállítottak, a magyar kormánynak állítolag 80,000 darab aranyat fizetett. A cikk végén azt kérde: a „Függetlenség”: hová lett e pénz?

Ezen kérdésre a „Budapesti Hírlap” illetékes helyről a következő felvilágosítást vette:

Mellözve a közleménynek a felvetett kérdés érdemét nem érintő pontatlanságait, valamint azt, hogy ki figyelmeztette Andrassy gróft, való az hogy Erdély határszélénél Bakon romániai községben 1859-ben odaszállított fegyverek voltak raktározva, melyekre gróf Andrassy volt mi-

niszterelnök, midőn ezen fegyverek létezéséről értesült, diplomáciai uton igényt támasztott, míg azonban azok kiadása fellet a tárgyalások folytak, a raktárak a csöcselék nép által feltörtettek s a fegyverek széthurcoltattak.

A magyar kormány e miatt kárpótlást követelt az akkori romániai fejedelmi kormánytól, melynek megadására az késznek nyilatkozott s mihelyt a fedezetet a törvényhozástól megkapta, a megállapított kárpótlási összeget 1872. évben tényleg ki is fizette.

Ezen kárpótlási összeg azonban nem 80,000 db aranyat, hanem csakis 9,648¹⁴/₂₀ darab aranyat, vagy is 5,668¹⁸/₂₀ Napoleon-aranyat tett, mely ércpénzben fizetett összeg az akkori tőzsdéar szerint folyó oszt-rák értékre felváltatván, a bankértékben bevett 50248 frt 38 krnyi összeg a Sántha Lajosnak jutalomképen kifizetett 6000 frt levonása után, tehát 44,248 frt 38 kr, 1872. július 11-én a budai takarékpénztárba kamatozás végett elhelyeztetett.

Ezen pénznek szándékolt eredeti rendeltetése az volt, hogy abból és az ő Felségeik által a honvédségélyezési alapnak adományozott koronázási ajándék maradványaiból egy alap képeztessék, melynek jövedelme kiszolgált altiszteknek a magyar honvédség számára való szerzése céljából, szegődötési díjakra fordítottának.

Azonban ezen terv nem valósulhatott. Mert már 1873. végével nemcsak a koronázási ajándék értékesítéséből származott 589,000 frtnyi tőke s annak időközi kamatai, úgy szintén a magán adakozásokból befolyt 155,028 frt 27 kr a kezdetben fennállott honvédségélyző bizottság által 1848—49-ki honvédek segélyezésére, 1581 forint 49 krajczárnyi jelenték-telen tökémaradvány kivételével, teljesen felhasználattak; hanem a magán adakozásokból újabb befolyt 111,638 forint 53 krnyi készpénz és 85,305 frtnyi névértékű értékpapír tőke is, mely állandó alapként kezeltetett, elégtelen volt arra, hogy annak jövedelméből a régi honvédek nyugdíjszükséglete fedeztessék.

Ez oknál fogva az 1871-ben rendezett állam-sorsjátéknak, valamint a későbbi sorsjátékoknak jövedelmei is nem az alap tőke gyarapítására, hanem időszakonként a fedezetet meghaladó nyugdíjszükséglet pótlására fordítottak.

Minthogy azonban e sorsjátékok jövedelme is elégtelen volt arra, hogy a volt honvédek nyugdíjszükséglete fedeztessék, más segélyforrás hiányában nem maradt egyéb hátra, mint ő felsége engedélyével a romániai kormány által a fegyverekért fizetett kárpótlási összeget is e célra felhasználni.

A szóban levő kárpótlási összeg fejében befolyt volt tőkében, mint már fennebb megjegyeztetett, a Sántha Lajosnak kifizetett jutalomdíj levonásával: 44,248 frt 38 kr, időközi kamatokban 3416 frt 70 kr., vagyis összesen 47,665 frt 8 kr., s ezen összeg, mely elhelyezve volt 46,000 frt névértékű földtehermentesítési kötvényben és 13,385 frt 88 krról szóló takarékpénztári könyvecsékben, 1874. évi június 30-án teljesen kiszolgáltattott az országos honvédségélyző egyletnek.

A esikmegyei kendertermelők figyelmébe.

Gazdasági rendszerünk növénytermelési ágában egyik nagy hibánk az, hogy egyoldalú gabnatermelést folytatunk s más, ezeknél sokkal jövedelmesebb miveleti növényeket, melyek égalji és talajviszonyaink mellett biztos terményeink lehetnének, vagy egészen mellőzzük, vagy nem részesítjük kellő méltánylásban.

Egyik ilyen biztos terményünk a kender, mely Csikban és időkől fogva termeltetik ugyan, de csak is házi szükségleteink arányában. A mit évenként, mint feleslegest, Háromszék-Brassó felé kivisznek, az édes kevés.

A megyei gazdasági egyletnek fela-

data: A megye köz- és mezőgazdasági viszonyait rendezni; tehát a nálunk megszokott egyoldalú növénytermelési gazdálkodás terén is némi javításokat kezdeményezni.

Ez irányban az idén főleg a kendertermelés emelése érdekében tett kezdeményező lépéseket, a mennyiben a magas kormány ajándékából több mint 38 véka kitűnő fajkendermagot osztott ki tagjai közt kísérlettel céljából.

A közgazdasági miniszter minden ide irányuló lépésünkben gyámolít. Ingyen magokat küldött; az okszerű áztatás meghonosítva a végett államköltségen minta-áztatásokat állít; kendertrő gépeket küld; sőt ha kísérleteink sikeresek lesznek, kenderbevaltó raktárokat szervez s felesleges kenderünket jó áron, készpénzzel meg is vásárolja; a szövészeti ipart modern szövőszékek ajándékozása által elősegíti stb. stb.

Ezek előre bocsátása után, mivel a kendervetés idejének küszöbén állunk, nem lesz időszerűtlen — különösen azon egyt. tagok kedvéért, kik e fontos termelési ágban kísérlettel vállalkoztak — a kendertermelés köréből a legszükségesebb utasításokat lehető röviden közölni.

A kender a száraz, homokos, kötött agyagos, tulnedves és savanyu talajt kivéve, mindenütt sikerrel termelhető. Legjobban megtermik mély termő rétegű, jó erőben lévő televényes vagy közép kötöttségű homokos agyag talajban.

A legerősebb trágyázást is eltűri. A jól érett szarvasmarha-trágyát jobban kedveli, mint a lo- vagy juh-trágyát; de legjobban a keverék (por) trágyát. Kender alá a trágyát legezészerűbb összel kihordani és mélyen elszántani. Tavasz friss és bő trágyázás után a kender dusan termik ugyan, de szála kevés-szakadó lesz.

A kender megkivánja, hogy a talaj mély művelésben részesüljön, mi a termés mennyiségére és minőségére nagy befolyással van. Az őszi mély szántás után kora tavasszal egy sekélyebb s vetés előtt egy közép mély, apró barázdájú szántás el ne maradjon. A tavaszi két szántás között egy erőlyes boronálás a gyomok kiirtása végett legtöbbnyire szükséges.

A kendermag csiraképességét egy pár éven tul alig tartja meg, miért is vetésre sokkal jobb friss magot használni. A vetni való kendermagot külön, e célra vetett kenderen kell termelni. A mi eddigi eljárásunk, hogy t. i. a magot a szálnak termelt kenderből nyertük, mellőzendő. Kendereink elsatnyulásának egyik fő oka ezen eljárásban keresendő. Külön kell vetni a szálnak való kender és külön a magnak való; még pedig ez utóbbit sokkal gyérebben. Ezen kívül, mivel a kender még a legjobb kezelés mellett is gyorsan elfajzik, a magot gyakran ki kell cserélni, t. i. más vidékről hozatni. Ezen eljárást követik a kender s'kerral termelő vidékek.

A kendervetés nálunk — Csikban — legbiztosabban május 15-ike és 20-ika közt végezhető. Vetés előtt a föld, a mag egyenletes eloszlása és betakarása végett, simára boronálandó. A vetőmag mennyiségét a mag minősége, a talaj miveltisége és a nyerendő kender célja szabja meg. Szálkendernek egy véka földbe 25—30 liter mag elegendő, magkendernek pedig 10—15 liter. Vetés után a magot könnyű boronával, sekélyen kell alátakarni.

A mi megszokott tulsűrű vetésünket az e téren tapasztalt szakértők elítélik. Mi a sűrű vetés által, tehát a szálak vékonyságával igyekszünk a finomságot elérni; ez pedig téves eljárás, mert a rost finomsága az áztatástól és a további kikészítéstől függ. Sűrű vetés után rövid, kevés és piaczéptelen kender nyerünk; míg ellenben gyérebb vetés után hosszabbat, többet és értékesebbet nyerünk.

A kender természete ugyan megengedi, hogy egy és ugyanazon földbe egy-

másután többször vettessék; azonban sokkal célszerűbb a kender-földeket is változtatni, mert ha több éven keresztül termelünk ugyanazon földben kender, ezáltal a földet nemcsak tulságosan kizsároljuk, de a kender leghatalmasabb ellenségeinek, a zádor és fünyüg (elődi növények) elszaporodásának is alkalmat adunk.

Ne ragaszkodjunk tehát oly makacsul megszokott „kender föld”-jeinkhez, hanem változtassuk azokat az okszerűség elveinél fogva úgy, hogy legfennebb csak minden 4—6-ik évben kerüljön a kender ugyanazon helyre.

Legyen elég ennyi ez alkalommal. A kender letakarítása, okszerű áztatása- és kikészítése vonatkozó újabb észleletek- és utasításokról majd annak idejében.

Deák Ignác.

Székely mythologia.*)

(Székfoglaló a m. tudom. akadémiában.)

Az Akadémia második osztálya f. hó 9-én délután öt órakor felolvasó ülést tartott. Első felolvasó Kozma Ferencz, ki székfoglalóját tartta „Mythologiai elemek a székely népköltészet- és életben” című művéből. Munkája három részre oszlik.

Először az „Óriás” felőli mythoszt tárgyalja, egybevonlítva az Edda szerinti és germán mythosszal, mely szerint a hősök győzik le és irtják ki az óriásokat; míg a mieinknek az istenekkel való küzdelméről nincs semmi hagyomány. A miénk neve az ur-ból származott, s a hang-elváltoztatást az élő nyelvvel a müncheni Codex példáival bizonyítja. Pogánykori istenünk is ur (Had-ur), s az urias-ból, erősből, hatalmasból lett az óriás fogalomszó, utóképe az Istenek.

Németalföldön az óriások népies neve ma is hüne, hun, a mit a német mythologusok a hunokra, magyarokra értelmeznek. A franczia népmondák is az Ogre-vel magyar óriásra mutatnak.

Az óriások eredetét, testalkatát, tulajdonait elősorolván, rámutat a magyar és más mythologiák óriásai közötti különbségre. A cyclopok — ugymond — félszeműek, az északi óriások több kezűek és fejűek, a mieink nem különböztek az embertől. Az északiak fegyvere kö, a mieink kard és buzogány. Lakásuk hat emeletes gyémánt palota, sarkon forgó arany vár, magas hegyeken és kösziklákon. Ilyet felolvasó 30-at számított elő székelyföldön; ide tartoznak a várutak: a Honárka, Atilla utja, Ördög-borozda stb. Óriásaink egy királyi dynasztia alatt élnek, egyik királynak neve Bábolna. Életük kormányzással és küzelemmel telik, van táltos lovuk s bűvös fegyverük; maguk vérengzők, míg más népekéi szelídek s egyszerűek. Csaladjuk nincs, életkoruk rendkívül hosszú, nyulik, szellemi és fizikai erejük bámulatos, a földről eltűnésük után kinceiket a várak kutjában és pinczéiben maradnak, miket kincsovár emberek ma is folytonosan keresnek.

Másodszorban a tündérekre emlékezik meg, mely részről lapunk jövő számában érdekes kivonatot fogunk adni; végül a boszorkányokra tér.

A boszorkányozás a tündérellet alsóbb neme a varázslás és szerencsemondás, orvoslás, népiesen kurusolás vagy kuruszlás; ezt tudósok és vénasszonyok viszik végbe; bizonyos ceremóniája van, mit titkolnak s érette nagy hasznót huznak azoktól, a kik hozzájuk folyamodnak. A boszorkányozás a vallással érintkezik, Isten nevében kezdik, káromló szót szólni tilos, az ördög befolyását ellenszerekkel távolítják el. Ez az őskorban a táltosok foglalkozása volt. Ide tartozik az ólomöntés, vízvetés, ráolvasás, kikiáltás stb. Nagy fontossággal bírnak

*) Kozma Ferenczet, a sz. kereszturi tanítóképző intézet derek igazgatóját, mult évben a Magyar Tudományos Akadémia a „Székelyföld” című munkája alapján jevező tagnak választván, f. hó 9-én tartotta székfoglalóját Munkájából egy részletet mi is bemutattunk olvasóinknak.

Szerk.

itt a varázsigék vagy bűbajos szók, a miknek hosszu sorát rendkívül érdekesen sorolta elé felolvasó.

Népies tárgy választásáért elnézést kér; hiába írta 600 év előtt törvénybe — ugymond — Kálmán király, hogy nincs boszorkány. Van, — állítja felolvasó — maig él a balhít a nép között s a tudománynak ismernie kell, hogy eloszlatthassa. Ő látja, mert közöttük él s ismeri. Ezért szükséges, hogy a nép értelme felett még mindig borongó homály végre teljesen eloszlássék. Erre tett ő kísérletet s örvendene, ha sikerét látná.

Levelezés.

Szejké fürdő, május 8-án.

Tek. szerkesztő ur!

Már mi nálunk az a szokás, hogy nem csak május elsejét ünnepeljük meg szép „banda muzsika” szó mellett; nemcsak ezen a szent napon gyönyörködünk a szent természet szépségeiben (no meg a boros kancsók még szentebb fenekeiben); hanem május 7-én is átadjuk magunkat a dinum-dánumnak, lévén e nap fontos nap a széke-lyek hazájában. Hogy soká se hagyjam a t. szerkesztő urat, meg a nyájas olvasót a felett töprengeni, hogy micsoda okoknál fogva oly nevezetes nap ez a május 7-ke: hát kirukkolok vele s bevallom, hogy ekkor esik meg a Szejké fürdő — Székely Gastein — megnyitása, a mi hogy igen nevezetes dolog, bizonyítja az is, hogy a mi barna zenészeink már délután 1 óra-kor „in corpore” kidőcögnek a nagy omnibuszon, hogy az érkező vendégeket illendően fogadhassák. Azt talán felesleges lesz megjegyezni, hogy a Szejkén a Rákóczy-, meg a török induló járja. Ezt igen könnyen kimagyarázhatjuk, ha elgondoljuk, miszerint e kies fürdőcske tulajdonosa a derék, közszeretben álló br. Orbán Balázs.

Hát biz' én, megkívánva a t. szerkesztő urtól, nyakamba vettem az utat s kirándultam, hogy én is lássak, halljak (no nem mondom, hogy győzzek, arra én igen szerény ember vagyok), de hogy legalább egy kis referátát szerkesszek össze, hogy tudja meg a világ is, hogy mi sem maradtunk el tőle s hogy mi is győzzük a versenyt azokkal, a kik előre haladnak.

Az idő gyönyörű szép volt. Magát a Szejkét úgy képzelem, mint egy ifju, tizenhat éves leánykát, a ki csak most lép a világ színe elé; a ki csak most lépte át a gyermekkor határát, hogy ő is ezentul számítsa. Ilyen a Szejké. Eddig csak félve, most bátran kimondhatjuk, hogy bármely más erdélyi fürdő mellett számot tesz. Ezen igénytelen kis települést pompás fürdőt csinált Orbán Balázs, ki bizonyára az egész Székelyföld elismerését megérdemelte. A „Kossuth”, „Rákóczy”, „Béldi Pál”, „Tököl” stb. lakók; a „Székely Mózse” nevét viselő pompás vendéglő, melyet most Rápolti sz.-udvarhelyi vendéglős bérelt ki ez időnyre; a csinos fürdők, meleg úgy, mint hideg; az erdők között átkigyzó, egész angol mintákra készített sétányok, szóval minden, minden a derék tulajdonos buzgalmáról tanuskodik.

Az egész napon át eleven kedv, sürgés-forgás volt látható a fürdőn.

Bizony valami sok ember nem volt künn, de azért reméljük, hogy ezután majd tömegesebb közönséggel fogunk találkozni ebben a kis tündérkertcskében.

Aztán azt is hisszük, hogy majd néhány hét elmúltával a szép leányokból is megfontoljuk azt a koszorút, a melyre most nincs elég virág.

Addig is köszöntöm kegyedet, t. szerkesztő ur, és maradok igaz híve:

Zsolt.

Kézdi-Vásárhelyt, 1882. május 13.

T. szerkesztő ur!

Becses lapja utóbbi számában csekély személyemre vonatkozólag a „Mindenféle” rovatában egy jóakaratu megjegyzés lón

közölve, mire legyen szabad megjegyezni, hogy én igenis Gyergyó-Sztriklőről végleg áttettem lakásomat Kézdi-Vásárhelyre, de sajnos, hogy még egészségi állapotom nem engedi, hogy gyakorlatomat a szenvedő emberiség érdekében megkezdhessem.

Midőn jelen soraimnak becses lapjában felvételét kérem, maradtam a tisztelt szerkesztő urnak

kész szolgálja
Dr. Longhi Angelo.

Mindenféle.

— Az időjárás. A három fagyos szent: Pongrácz, Szervác, Bonifác, az idén is megmutatták, hogy méltó oka van rettegni tőlük a gazdaközönségnek. A lefolyt hét első napjaiban oly meleg idők jártak Háromszéken, mint akár júliusban. A folyó vizekben már kezdetek fürdeni. Szerdán kezdett a lég hűvösödni, este erős északnyugati szél állott be és esni kezdett. Csütörtökön reggel már havazott és pedig két óra hosszáig. A felvidéki falyokban, a mint értesülünk, a hó egy ideig megállott a földeken. A körülfekvő hegyeket még másnap is vastag hó borítá, melytől annyira meghűlt a lég, hogy fagytól lehetett tartani. Pénteken reggel vastag dér borította mindenütt a földeket, de hogy mennyire ártott ez a gabnáknak és gyümölcsöknek, még nem lehet biztosan meghatározni.

— A Csiksomlyói jótékony nőegyesület májusi ünnepélyét f. hó 17-én fogja megtartani a „Nagy Somlyó” déli oldalánál, este folytatódag a székház nagyertermében. Ezért körtü ünnepély sikerét biztosítják: Fodor Ignáczné, Adorján Imréné, Száva Károlina, Miklósi Anna, Mórócz Gyula, Paál Gábor és Pap András, rendezők. A belépti jegyek ára egyeseknek úgy mint családoknak csak 50 kr o. é. E szerény díjak eléggé jelzik, hogy a somlyói nőegyesület, bárha czímet változtatott, eddigi elveit megtartotta. Tapasztalataink után nagyon is kedélyesnek ígérkező ünnepélyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— A Szejké fürdő (Székely Gastein) e hó 7-én ünnepélyesen megnyitott. Ezentul már állandó vendéglős lesz künn, ki jutányos árak mellett látja el a közönséget enni és inni valókkal. A fürdés is már javában folyik. Az omnibusz mindennap többször jön be Udvarhelyre vendégeket kiszállítani a fürdőbe. A részvét, melyet a városiak a Szejké iránt már is tanusitanak, valóban szép reményekre jogosít fel bennünket, melyek hogy teljesebbé is fognak menni, szentül meg vagyunk győződve.

— Kimutatás a Csikmegyében uralgó járványról. Az utolsó kimutatás szerint maradt beteg 74, május 8-ig szaporodott 110, összesen 184. Ezek közül meggyógyult 107, elhalt 5, kezelés alatt maradt 72. Az egész járvány alatt megbetegedett 2547, meggyógyult 2213, elhalt 162. Zsögödben a roncsoló toroklob nagyobb mérvben dúl, Csütörtökfalván egy házról szintén fellépett. Habár minden óvintézkedés meg van téve a ragályanyag elhurcolásának meggátolására, mindazáltal élénk forgalmu városunk szülőit szükségének tartom figyelmeztetni, hogy gyermekeiket az idegenekkel érintkezéstől lehetőleg óvják meg, nehogy áldozatul essenek a pusztító járválynak. Csik-Szeredán, 1882. május 10. Spányik József, tisztí főorvos.

— A k.-vásárhelyi adókievítő bizottságban egy kézdivásárhelyi bába megadóztatása került szönyegre. Az asszonyt elfutja a méreg, a mint meghallja, hogy mekkora adóval akarják megróni s mitsem szólva, dühösen eltávozik. Egy negyed óra múlva megjelenik s bábai diplomáját s egy mesterségéhez tartozó szerszámot, melyet nem akarunk megnevezni, a bizottság asztalára téve, elkecsereget hangon szól: „Itt van diplomám, szerszámom, vegyétek el az urak, de én adót a herkó páternak sem fizetek.” Az adókievítő bizottság felől tisztelettel szemlélte a titokteljes eszközöket, a bába pedig az általános zavar közben diadalmas arccal távozott.

— Brassó város magyar lakossága népgyűlést tartott, melyen a magyar államesszme érvényesítése és terjesztése s a magyar érdekek felkarolása és támogatá-

sa érdekében való tömör egyesülést egyhangulag elhatározta és az intéző bizottságot megválasztotta. Elnökké Harmath Lajos ügyvéd, alelnökké Koós Ferencz tanfelügyelő, jegyzővé dr. Weisz Ignác ügyvéd és aljegyzővé Nagy Gyula állami erdész választott meg. Elhatározatott, hogy a párt terjeszkedésének és munkálkodásának alapja az állameszme legyen: miért is nemcsak a magyar születésű, hanem minden igaz magyar honpolgár, — legyen az szász vagy román születésű — ezen pártnak tagja lehessen. Határozatott továbbá, hogy a végrehajtott bizottság szabályokat készítsen és módokat találjon ki a magyar állameszme, az anyagi és szellemi érdekek, a nemzeti, ipari és kereskedelmi viszonyok fejlesztésére és javítására. Végre egy magyar lapnak életbeptetése Brassóban elkerülhetlen szükségesnek kimondatott.

— A „Petőfi-társaság” Debreczenben. A „Petőfi-társaság”, mint olvasóink tudni fogják, elhatározta, hogy a vidéken felolvasó gyűléseket fog tartani, — e határozatot megtudván, Debreczen városa volt az első, ki a társaságot szívesen meghívta. A társaság tagjai élükön Jókaival e hó 5-én lerándultak Debreczenbe, hova 6-án érkeztek meg. Az egész város ünnepi fényben uszott, roppant néptömeg várta a tagokat. A megérkezőket különböző testületek fogadták és Simonffy Imre, polgármester, üdvözlő Jókait, mint a társaság elnökét, mire Jókai lelkesült szavakban válaszolt. Ezután fogaton ki-kí a szállására ment, azután a város megtekintésére. Este volt a tanulóifjuság fáklás zenéje. A vendégeket Erőss Lajos főiskolai szenior üdvözölte, mire Jókai meghatóttan válaszolt. Beszédének fénypontja volt az a passzus, melyben ezeket mondja: „a költészet nem szolgál élő urakat, csak azokat, kik örökké élnek: a muzsát, nemzetet és ideált.” — A fényes fáklásmenet után a Bikában ismerkedő estély volt. Másnap a színházban felolvasó ülést tartottak. — A gyűlést Jókai nyitotta meg, azután következtek a felolvasások, melyeknek mindegyike után tapsvihar hangzott fel. Az ülés után bankett volt, melyben részt vett a város színe-java, s hogy a toasztok egymást üzték, az gondolható. A lakoma alatt kézről-kézre járt azon kard, mely Petőfié volt. Este fényes táncvigalomban vettek részt a vendégek, mely reggelig tartott. Dél előtt volt az emléktábla leleplezése annál a háznál, melyben Petőfi 1844-ben lakott s a hol írta azt a szép kis versét: „Boldogtalan voltam”. A tábla felirata ez: „Ebben a házban lakott Petőfi 1844-ben”. Az alkalmi beszédet Komócsy József, a társaság alelnöke, tartá. A leleplezési ünnepély után a főiskolát látogatták meg.

— A gyergyói első takarékpénztár forgalmi kimutatása 1882. április haváról: Bevétel: Pénztár-maradvány 1882. márczius haváról 1466 frt 73 kr, betét (42 tétel) 4180 frt, visszafizetett váltó 33,888 frt, visszafizetett előleg 144 frt, befizetett kamat 931 frt 40 kr, befizetett illeték 466 frt 54 kr, betéti könyvecske 1 frt 30 kr, részvénytátrási díj 4 frt, késedelmi kamat 10 frt 51 kr, visszaváltóra felvett kölcsön 7335 frt, folyó számlára felvett kölcsön 7500 frt, részvénytőke 682 frt 50 kr, különféle 71 frt 20 kr; összesen 56,681 frt 18 kr. Kiadás: visszafizetett betét és tőkésített kamat (11 tétel) 3497 frt 50 kr, kölcsön adott váltóra 34,928 frt, kölcsön adatott előlegre 83 frt, kifizetett osztalék 33 frt 54 kr, kezelési költség 8 frt 60 kr, tisztviselők és szolgafizetése ápril havára 151 frt 65 kr, heti biztos napi díjai 38 frt, visszaváltókölcsön-fedezet 4050 frt, folyó számla kölcsönfedezet 7500 frt, előre fizetett kamat 294 frt 34 kr, postadíj és fiókilletmény 2 frt 72 kr, üzleti költség 8 frt 3 kr, házbér 1882. első negyedére 25 frt, pénztárkészlet 1882. ápril 30-án 6060 frt 80 kr; összesen 56,681 frt 18 kr. Gyergyó-Szentmiklóson, 1882. ápril hó 30-án. Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

— Tisztelt olvasóink figyelmébe ajánljuk a Budapesti fennálló „Első magyar

gyapjumasó és bizományi részvénytársaság” lapunk mai számában megjelent hirdetését. Ez az intézet tizenhárom évi működése óta jó hírnév- és tekintélynek örvend, foglalkozik hátton mosók, zsirbanyirt és mindenféle gyapjumasó- és eladással, ugy szintén eszközli megbízó kívánatra a gyapju bizományi eladását nyers alakban, t. i. hátton mosók és zsirbanyirt gyapjut csekély eladási díj felszámolása mellett. Kívánatra készpénzölőget is nyújt jutányos kamatozás mellett.

Egyről-másról.

Hallatlan vakmerőség! Dob K. ur B. Szabó Dávidot, a magyar nyelv és irodalom érdekében végzett munkássága jutalmául, utólagosan báróvá promoveálta, de tanítványai annyira szemtelenek voltak, hogy nem acceptálták.

*

Manó hitte volna! S ime, azt halljuk Vicekarika urtól, hogy Sz.-Udvarhelyen csak D. K.-val ketten universalis emberek.

*

Habakuk: Mégis csak nagy bünt követett el valamikor ez a mi iskolánk!

Jónás: Hogy-hogy?

Habakuk: Hát csak úgy, hogy eddig csak egy Bot-tal verte, ezután meg kettővel fogja verni az uristen.

*

Dobkarika ur a földrajzból sensatiót keltő felfedezést tett. „Tarsus” tartományban felfedezett egy „Cilicia” nevű várost. Tanítványai közt véghetetlen a lelkesedés; sürgetik, hogy az akadémia válassza meg rendes tagnak.

*

Vicekarika nem akar elmaradni. Neki meg azt sikerült kitalálni s jegyzőkönyvre venni, hogy Kolozsvárt a himlő miatt vacation is diligentia van.

*

Mondják, hogy D. K. urnak tanítványai B. E. kel folytatott dicső harczáért akarnak oszlopot emelni s csak a telet várják, hogy munkájukat megkezdhessék.

*

Fontos esemény van készülöben. D. K. urat a budapesti lövész-egylet disztagul akarja választani, szem előtt tartván azt, hogy ha D. ur már fiatal korában is ilyen kitünő bakklövő, mire nőheti ki magát még idővel?

*

Tegnapelött országos vihar volt. A szél úgy elfújta D. K. ur papi bizonyítványát, hogy még a papvizsgáló bizottságok jegyzőkönyvében se található meg sehöl. A borizlám.

Gazdaság és kertészet.

A gyümölcsfák öntözése legtöbbek által igen hiányosan végeztetik, tudniillik közvetlen a fák tövére öntik a vizet s azt hiszik, hogy már most jól van a dolog, pedig ez épen annyi, mintha nem is öntözték volna. A fák nedvszívó gyökroztjai ugyanis nem azok tövével, hanem attól oly távolban vannak, mint a mennyire a fa lombozata terjed, s ide kell az öntözésre szánt vizet locsolni. Az esőviz is a fának lombozatáról mint egy csurgóról folyik le, s nem a fa tövével, de azon helyen locsolja meg a földet, hol a szívó rostocskák legnagyobb része van. Valamint az öntözés hibásan végeztetik, épen oly hibás a trágyázás is, tudniillik a trágya is közvetlen a fa tövére rakatik le, pedig erre is épen ott van szükség, a hol a vízre.

A forró nap igen ártalmas az apró malaczokra, mert hőlyagossá teszi bőrüket, satnyákká és görbe növéstüekké teszi őket. Nagy eső és iszapos alom az anya tejét lehtti, mi az apró állatokat lázasokká teszi, s éppen ez az, mi miatt a kocázati fiával együtt egy darabig ölben tartani szükséges; tanyákon ez azért is ajánlatos, mert a rókák a szabadban könnyen elcsiphetik a gyenge malaczokat.

Szerkesztői izenetek.

A borizlám, Sz.-Udvarhelyt. Igen sok helyi érdekű volt közöttük. Ezeket tudtuk használni a Dobkarikák közül. Mások kérjük, tessék az ottani redakciót igénybe venni.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kábebo Ferencz, Ifj. Dobay János. Kiadó tulajdonos: Szabó Albert.

Piaci árak		Kézdi-Vásárhely május 4.		Csik-Szereda május 3.		Sz. Udvarhely április 30.		Gy.-Sz.-Miklós május 6.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hectoliter	Buza) tiszta	9	50	10	—	8	50	9	80
	) elegy	7	10	—	—	7	50	—	—
	Rozs) tiszta	6	—	6	50	—	—	6	50
	) elegy	—	—	—	—	—	—	—	—
	Arpa) tiszta	5	20	5	75	6	—	—	—
	) elegy	—	—	—	—	—	—	—	—
	Zab	3	40	3	50	3	70	4	30
	Törökbuza	5	40	6	25	5	40	6	70
	Kása) köles	12	—	—	—	6	—	—	—
	) árpa	7	—	—	—	—	—	—	—
Kilógr.	Borsó	12	—	—	—	—	—	—	—
	Lencse	6	—	—	—	5	—	6	—
	Fuszulyka	—	—	—	—	—	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	6	50	—	—
	Pityóka	2	—	2	50	1	55	3	—
	Marhahús	—	40	—	36	—	40	—	40
	Disznóhús	—	44	—	44	—	48	—	48
	Juh-hús	—	—	—	—	—	—	—	—
Darab	Szalona	—	75	—	80	—	—	—	74
	Fagygyu	—	32	—	40	—	—	—	40
	Malacz	1	30	—	90	1	30	1	—
	Lud	1	—	—	—	—	80	1	30
	Récze	—	50	—	—	—	—	—	—
	Bárány) fejeér	—	—	2	—	—	—	1	70
	) fekete	—	—	2	50	3	—	2	30
	Egy pár csirke	—	70	—	40	—	—	—	40
	10 tojás	—	15	—	15	—	13	—	13

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának M E N E T R E N D J E.

(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:				A Nagyvárad—predeal irány:			
Állomások:		Személy vonat 203. sz.	Vegyes vonat	Állomások:		Személy vonat 204. sz.	Vegyes vonat
		óra és perc				óra és perc	
Bukurestből	Indul	—	—	Budapest	Ind.	—	—
Predeal	"	—	—	Nagyvárad (vend.)	Érk.	5. —	8.17
Tömös	"	—	—		Ind.	9.40	4.58
Brassó	Érk.	6.13	7.25	Kolozsvár	Érkezik	10.14	8. —
Földvár	Ind.	6.52	8.35		"	12.38	11.34
Apáca	"	7.23	9.34	Kocsárd, (vend.)	(elágózás) Érk.	12.42	12.23
Agostonfalva	"	7.51	1. —		(M.-Vás.) Indul	148	2.17
Kőhalom	"	8.41	12.48	Tövis, (vendéglő)	(elágózás) Érk.	2.17	3. —
Héjasfalva	"	10.15	4.01		(Gy.-Fehv.) Ind.	3.07	5.44
Segesvár	vendéglő	10.32	4.29	Kapus	(Elág. N.-Sze.)	3.41	6.52
	Érk.	10.52	5.23		(ben felé, (vendgl.)	4.51	7.42
Medgyes	Ind.	12.06	8.10	Medgyes	Ind.	5.11	9.49
Kapus	Elágózás	12.24	8.38	Segesvár (vendéglő)	Érkezik	5.22	10.33
	N.-Sze.	12.30	9.50		Indul	5.32	11.15
	benfelé			Héjasfalva	"	7.29	2. —
Tövis	Elágózás	2.06	12.49	Kőhalom	"	8.18	3.53
	Gy.-Fehér	2.26	2.18	Agostonfalva	"	8.51	4.41
	vártel			Apáca	"	9.23	5.37
Kocsárd	(elágózás)	3.24	4.09	Földvár	"		
	M.-Vásár	3.34	4.50				
	helyfelé						
Kolozsvár vendéglő	Érk.	5.50	8.47	Brassó (vendéglő)	Érkezik	10.02	6.48
	Indul	6.28	8.20		Indul	—	—
Nagyvárad vendéglő	Érk.	11.44	10.03	Tömös	"	—	—
	Indul	11.52	1. —	Predeal	"	—	—
Budapest	Érkezik	8.45	5.37	Bukurest	Érkezik	—	—

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Eladó cséplő-gép.

Négy lőerejű, zsákoló és kazalozó cséplő-gép, mely járgány- és gőzhajtásra egyenlően alkalmas, egy évi használat után magában nagy ár elengedéssel eladó. Szükség esetében hordozható két és fél lőerejű gőzmozdony is kapható hajtására.

Venni szándékozók forduljanak Székely-Udvarhelyen **Ugron Gáborhoz.**

1—3

Hirdetmény.

Az 1847. évben V. Ferdinánd ö Felsége által Alcsernáton községe részére engedélyezett **heti vásár** minden **szombaton** meg fog tartatni.

Mit van szerencsénk érdekelteknek azon szíves hozzáadással tudomásukra hozni, miszerint a **baromvásár** is a jelzett időben rendszeren meg fog tartatni.

A képviselő-testület megbízásából

az alcsernátoni előljáróság.

1—3

„Betegbarát“. Az e czim alatt kiadott kiadványokban megjelent röpiratok egészségesebbek az első betegségi tünetek leküzdésére, betegeknek pedig a baj sikeres gyógyítására megbízható tanácsokat nyújt. E könyvet Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvkereskedése (Bécs, I. István tér 6.) ingyen és bérmentve küldi meg s így a megrendelőnek nem okoz több költséget 2 krajczárnál a levelező lapért. 11—11

Árverési hirdetés.

A „Gyertyánffy Albert“-féle csödtőmeg árúkeszletének folyó évi április hó 25-ére és következő napjaira kitűzött árverezése a hitelezői választmány határozata folytán folyó évi május hó 22-ére és következő napjaira lett elhatározva.

Az első két napon a 34051 frt 84 kr-ra becsült árúkeszlet csak egészben és csak a

30000 frtnyi kikiáltási árért, vagy azon felül fog elárvereztetni. Az egész árúkeszletérti vételárnak egy harmada azonnal fizetendő le, míg a más két harmadának lefizetése folyó évi július hó 15-ig teljesítendő.

Ha az árúkeszlet egészen el nem adható, azonnali készpénzbeni fizetés mellett a csapat, tétel és darab szerinti eladás következik.

A közelebbi árverezési feltételek, egy mint az árverezés alá kerülő árúknak jegyzéke is betekinthető Brassóban a kir. Törvényszéknél, kir. közjegyző Nemes Péter árverezési biztosnál, vagy ügyvéd Dr. Herell Henrik csödtőmeg-gondnoknál.

Az árverezés Brassóban, klastrom-utca Nr. 5. h. sz. alatt, a bukott czég üzleti helyiségeiben, fog megtartatni.

3—3

Fontos gyapjutermelők és gyapjúkereskedőknek.

Aluljegyzett társaság átvészelt, működésük tizenegyedik évében, minden-fajta gyapjút úgy gyárt, mint bizonyos eladásra. Alvez továbbá határozott és szilárdan, ugyancsak mindenféle gyapjút bizonyos eladásra igen csekély jutalek felszámolása mellett. A társaság kívánatra készpénz elő-leget nyújt igen jutányos kamat mellett. A gyapjú a gyárhelyiségekben van rakározva és biztosítva, miért díj nem fizetnek.

Vasúti vagy gőzhajóval hozzáuk érkező gyapjút általunk hoztatnak a gyárba és értékesítik szerinti folyó számlákkal ellátva, szigorúan egymástól elkülönítve ezen sorban ke-rülnek mosás alá. Az eladás bel- és külföldi gyáraknak eszközöket lehetőleg magas árak mellett. Részletek kérésre bérmentve megküldetnek.

Első magyar gyapjú-mosó és bizonyos részvény-társaság,
B U D A P E S T E N.

Visontai Kovács László,
elnök.

1—3

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy CSIK-SZEREDÁBAN egy a kor igényeinek megfelelő új

K Ö N Y V N Y O M D Á T

rendeztem be, melyben, valamint kézdivásárhelyi könyvnyomdában felvállaltatnak,

pontosan s gyorsan készítettnek helyi és vidéki

könyvnyomdai megrendelések, u. m.:

MINDENNEMÜ MEGHIVÓK,

TÁNCZRENDEK, ROVÁTOSSÍVEK,

folyó- és röpiratok.

ALAPSZABÁLYOK.

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

borítékok, névjegyek.

SZÁMLÁK,

árjegyzékek, peresiratok

ÉTLAPOK, FELHIVÁSOK,
FALRAGASZOK.

Ajánlom késznyomtatvány-, író- és levélpapír-raktárait.

SZABÓ ALBERT,

nyomdatulajdonos.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytől.